

математиці. Дуже б хотілося побачити повністю оновлену, змінену програму навчання математики, від початку до кінця побудовану на комп'ютерних технологіях, які оточують нас сьогодні всюди.

Література:

1. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: Статті, нариси, інтерв'ю / В. П. Андрущенко. – К. : Знання України, 2004. – 804 с.
2. Глушков В. М. Основы безбумажной информатики. – 2-е изд., испр. / В. М. Глушков. – М. : Наука, гл. ред. физ.-мат. лит, 1987. – 552 с.
3. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень. – К. : Грамота, 2005. – 448 с.
4. Раков С. Формування математичних компетентностей випускника школи як місія математичної освіти / С. Раков // Математика в школі. – 2003. – № 2. – С. 2-7.

Стецик Г. П.,
вчитель математики
ТНВК ШПЛ № 2

ПРАВОВИЙ ВЕКТОР НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

З позицій сьогодення відносини держави та фізичної особи, як правило, базуються на взаємних правах, обов'язках, а також відповідальності, які визначаються в Конституції України та інших нормативно-правових актах. Відповідно, є пряма необхідність кожної людини володіти знаннями про права та юридичні обов'язки, які закладені в правових нормах у вигляді моделі бажаної або забороненої поведінки. Слід зазначити, що з метою подальшої демократизації суспільного життя, ефективнішого розвитку економіки, важливим завданням держави є формування відповідного рівня правосвідомості та правової культури громадян.

Важливе місце у вирішенні цього завдання належить правовому ліцею № 2 м. Тернопіль, який забезпечує вивчення відповідних дисциплін, серед яких важливе значення має правознавство. Але і на уроках математики простежується правовий вектор.

Засвоєння математичних знань сприяє розвитку культури логічного мислення, доказовості тверджень, допомагає всебічному аналізу фактів, явищ, а також проникненню в суть процесів, які чуттєво можуть і не сприйматись. Людина, що володіє математичними знаннями, прагне і в моральних вчинках спиратись на факти, на повноту аргументації і встановлені норми поведінки .

У моїй практиці роботи як вчителя математики можна визначити три напрями формування правосвідомості школярів :

- формування наукового світорозуміння ;
- розвиток культури логічного мислення ;
- виховання свідомості.

Відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2015–2019 роки» одним із пріоритетних завдань освіти є патріотичне виховання молодих поколінь.

Математика – це мова, якою записують закони природи, яка дозволяє символічно виражати ці закони.

У 5–6 класах учителю математики слід створювати умови для ототожнення учня як жителя міста чи села, виховувати любов до рідного дому, школи, вулиці, своєї країни, її природи, рідної мови, побуту, традицій. У підручниках для учнів 5-6 класів з математики містяться задачі, на основі яких можна здійснювати патріотичне виховання, але, на мою думку, недостатньо.

Для того, щоб збільшити потенціал патріотичного виховання предмета математики, необхідно частіше включати в зміст уроку задачі, що викликають почуття гордості за рідну країну і стосуються державності, столиці, прапора тощо.

Доцільними будуть задачі екологічного спрямування, зміст яких уможливує формування в учнів дбайливого ставлення до національних багатств і рідної природи. Варто пропонувати учням для розв'язування завдання краснавчого характеру, які допомагають виховувати бережливе ставлення до природних багатств, повагу до праці і традицій українського народу, любов до власного краю і своєї Батьківщини.

Це можуть бути задачі про річки та озера, тварин чи рослин, задачі про історичні споруди та новобудови регіону, в якому проживають учні. Виховний вплив завдань краснавчого характеру здійснює не сама математика, не її закони і її стиль, а ті дані, які зустрічаються в задачі, і які без будь-якої зміни математичного змісту могли бути замінені будь-якими іншими аналогічними даними.

Формуванню патріотизму в учнів, зокрема гордості за успіхи держави, сприяють завдання, що містять історичні чи статистичні відомості (загальнодержавні чи регіональні). Цікавими для учнів є задачі, що містять історичні дані регіону, популяризують українську історію, боротьбу українського народу за незалежність, мову та культуру. Коли вміння розв'язувати задачу сплітається з історією, завдання стає більш значимим і може стати дійсно цікавим кожному учню.

У 6 та 9 класах на уроках математики виховання патріотизму доцільно здійснювати під час опрацювання статистичних даних у вигляді різного роду діаграм. З цією метою слід використовувати реальні досягнення українського народу.

Варто звернути увагу на завдання, що учні виконують з коментуванням своїх дій. Це розвиває мовлення, формує правильну математичну мову, стимулює вміння правильно і грамотно висловлювати свої думки українською.

Не варто вчителю оминати патріотичний матеріал, що міститься в діючих підручниках для 7-9 класів. Потрібно звертати увагу учнів на прізвища українських математиків, на їх внесок у розвиток науки. Знайомство зі

знаменитими земляками виховує гордість за свою Батьківщину, рідний край. Одне з таких прізвищ – академік Всеукраїнської Академії Наук М. П. Кравчук, якого 1938 року безпідставно репресували і заслали на Колиму, де він і загинув.

У 9-11 класах під час вивчення тем, які мають застосування в економіці, доцільно проводити практичні уроки у формі екскурсії у банківські установи, віртуальні подорожі, а також захист проектів та творчих завдань.

Особливого значення для патріотичного виховання набуває особистісно-орієнтований підхід, коли в центрі освітньо-виховного процесу стоять інтереси дитини, її потреби та можливості. Лише через таку ієрархію ціннісних підходів як людина (особистість) – народ (культура, історія, освіта) – держава (суспільство) можна реалізувати перспективну і демократичну модель виховання громадянина-патріота (І. Д. Беха).